

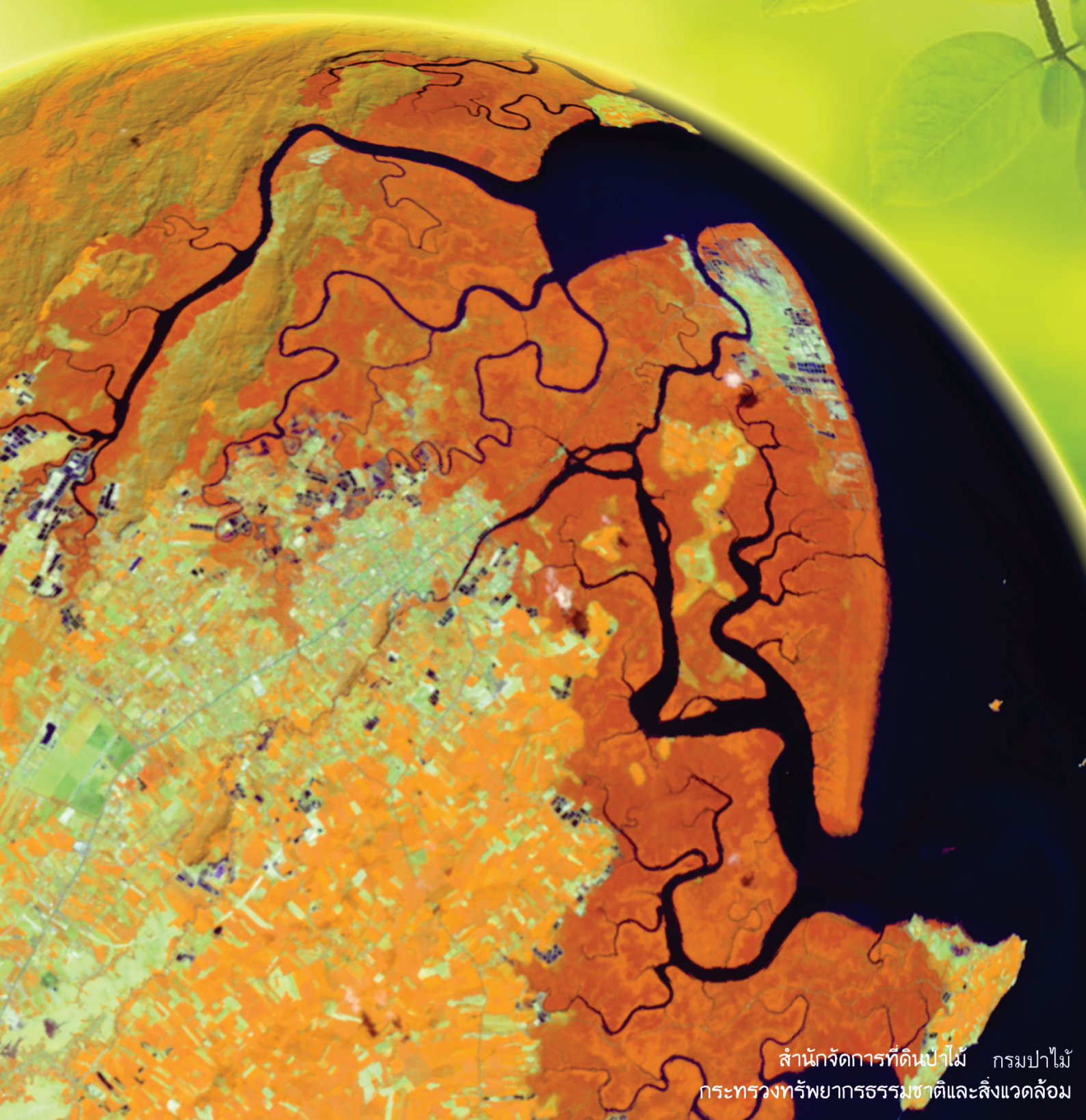

กรมป่าไม้

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

โครงการจัดทำข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้

ปี พ.ศ. 2558 - 2559

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

จากสถานการณ์การลดลงของพื้นที่ป่าไม้ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน โดยเมื่อ ปี พ.ศ. 2516 ประเทศไทยมีพื้นที่ป่าไม้ทั้งหมด 138,566,875 ไร่ หรือร้อยละ 43.21 ของพื้นที่ประเทศ จนถึง ปี พ.ศ. 2557 – 2558 ประเทศไทยเหลือพื้นที่ป่าไม้ทั้งหมด 102,240,981.88 ไร่ หรือร้อยละ 31.60 ของพื้นที่ประเทศ ทำให้การป้องกันและรักษาทรัพยากรป่าไม้ เป็นหนึ่งในนโยบายเร่งด่วนที่สำคัญของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) และรัฐบาล ดังจะเห็นได้จากการขับเคลื่อนแนวนโยบายเกี่ยวกับการปฏิรูปป่าไม้ การปรับปรุงกฎหมายหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง การกำหนดแนวปฏิบัติสำหรับเจ้าหน้าที่ในแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรป่าไม้ โดยหากนำเป้าหมายการมีพื้นที่ป่าไม้ตามนโยบายป่าไม้แห่งชาติ พ.ศ. 2528 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) และแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ที่กำหนดให้ประเทศไทยควรมีพื้นที่ป่าไม้น้อยร้อยละ 40 ของพื้นที่ประเทศ หรือเท่ากับ 129,411,479.86 ไร่ ดังนั้นทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและเอกชน จึงมีหน้าที่ที่จะต้องเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ตามเป้าหมายดังกล่าวอย่างน้อย 27,170,497.98 ไร่ จากตัวเลขดังกล่าวจะเห็นถึงความสำคัญในการจัดทำข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้รายปีอย่างต่อเนื่อง เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับสนับสนุนการกำหนดนโยบายของรัฐบาลและหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง

กรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้จัดตั้งสำนักจัดการที่ดินป่าไม้ ให้เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่บริหารงานด้านการจัดการที่ดินป่าไม้ให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีภารกิจหลักในการสำรวจวิเคราะห์ และประมวลผลข้อมูลทรัพยากรป่าไม้ เพื่อใช้ในการกำหนดยุทธศาสตร์และเป้าหมายในการจัดการทรัพยากรป่าไม้ การประเมินผลและติดตามการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ และนโยบายการแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งในเรื่องที่ดินเพื่อการอยู่อาศัย หรือการใช้ประโยชน์อื่นๆ จากภารกิจของสำนักจัดการที่ดินป่าไม้ดังกล่าว จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมียุทธศาสตร์ทรัพยากรป่าไม้ของประเทศที่เป็นปัจจุบัน และต่อเนื่องทุกปี เพื่อใช้สำหรับเป็นข้อมูลสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านการจัดการทรัพยากรป่าไม้ของกรมป่าไม้ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง สำนักจัดการที่ดินป่าไม้ จึงได้ร่วมมือกับ ศูนย์วิจัยป่าไม้ คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ดำเนินโครงการจัดทำข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้ ปี พ.ศ. 2558 – 2559 เพื่อสำรวจและวิเคราะห์สถานภาพของทรัพยากรป่าไม้ที่มีอยู่ในปัจจุบัน โดยเฉพาะการจัดทำแผนที่ป่าไม้ของประเทศไทยและจัดทำฐานข้อมูลป่าไม้ที่เป็นมาตรฐาน มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ และเพื่อสนับสนุนแนวทางการจัดการป่าไม้ของประเทศให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เป็นจริง รวมทั้งสามารถใช้ข้อมูลดังกล่าวเพื่อการติดตามและเฝ้าระวังการเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรป่าไม้ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป ระยะเวลาในการดำเนินงานตั้งแต่เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2559 ถึง เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2560 โดยมีกิจกรรมที่ได้ดำเนินการ ดังนี้

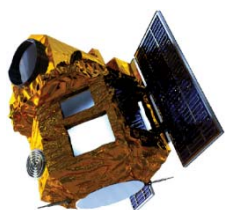
- การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
- การจัดหาข้อมูลภาพถ่ายเทียม
- การเตรียมข้อมูลภาพถ่ายเทียมก่อนการวิเคราะห์ข้อมูล
- การวิเคราะห์และจำแนกข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้
- การประเมินความถูกต้องของการแปลข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้
- การจัดทำแผนที่ขั้นสุดท้าย
- การจัดทำฐานข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้

พื้นที่ประเทศไทย

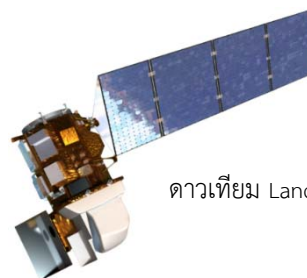
ข้อมูลพื้นที่ประเทศไทยในระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ที่ใช้สำหรับการคำนวณร้อยละพื้นที่ป่าไม้ รายจังหวัด อ้างอิงจากสำนักบริหารการปกครองท้องที่ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย เมื่อปี พ.ศ. 2556 โดยประเทศไทยมีพื้นที่เท่ากับ 517,645.92 ตารางกิโลเมตร หรือ 323,528,699.65 ไร่

ข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียม

ภาพถ่ายดาวเทียมที่ใช้สำหรับการจัดทำข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้ ได้แก่ ภาพถ่ายดาวเทียมไทยโชต ระบบ บันทึกภาพแบบหลายช่วงคลื่น ความละเอียดจุดภาพ 15 เมตร บันทึกภาพระหว่าง ปี พ.ศ. 2558 - 2559 จำนวน 97 ภาพ ครอบคลุมพื้นที่ประเทศไทย 274,832,079.89 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 84.95 ของพื้นที่ ประเทศ สำหรับพื้นที่ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 15.05 ใช้ภาพถ่ายดาวเทียม Landsat 8 ระบบบันทึกภาพ OLI ความละเอียดจุดภาพ 30 เมตร บันทึกภาพ ปี พ.ศ. 2559 ในการปฏิบัติงาน

ดาวเทียมไทยโชต

ดาวเทียม Landsat 8

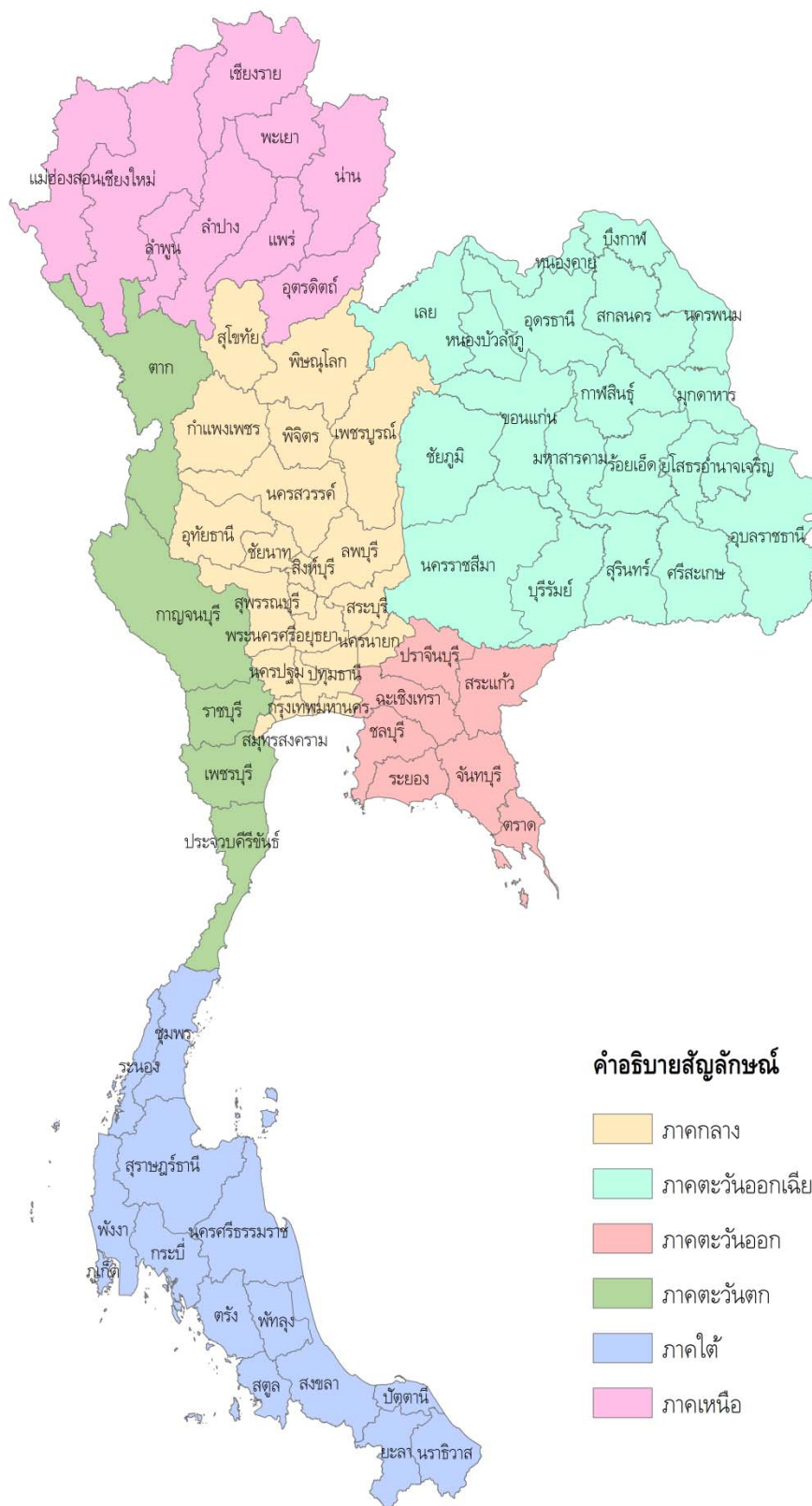
นิยามพื้นที่ป่าไม้

พื้นที่ปกคลุมของพืชพรรณที่สามารถจำแนกได้ว่าเป็นไม้ยืนต้นปกคลุมเป็นผืน ต่อเนื่องขนาดไม่น้อยกว่า 3.125 ไร่ และหมายรวมถึงทุ่งหญ้าและลานหินที่มีอยู่ตามธรรมชาติ ที่ปรากฏล้อมรอบด้วยพื้นที่ที่จำแนกได้ว่าเป็นพื้นที่ป่าไม้ โดยไม่รวมถึงสวน ยูคาลิปตัส หรือพื้นที่ที่มีต้นไม้ แต่ประเมินได้ว่าผลผลิตหลักของการดำเนินการไม่ใช่ เนื้อไม้ ได้แก่ พื้นที่วนเกษตร สวนผลไม้ สวนยางพารา และสวนปาล์ม

การแบ่งภูมิภาคของประเทศไทย

ตามคณะกรรมการภูมิศาสตร์แห่งชาติ ปี พ.ศ. 2520

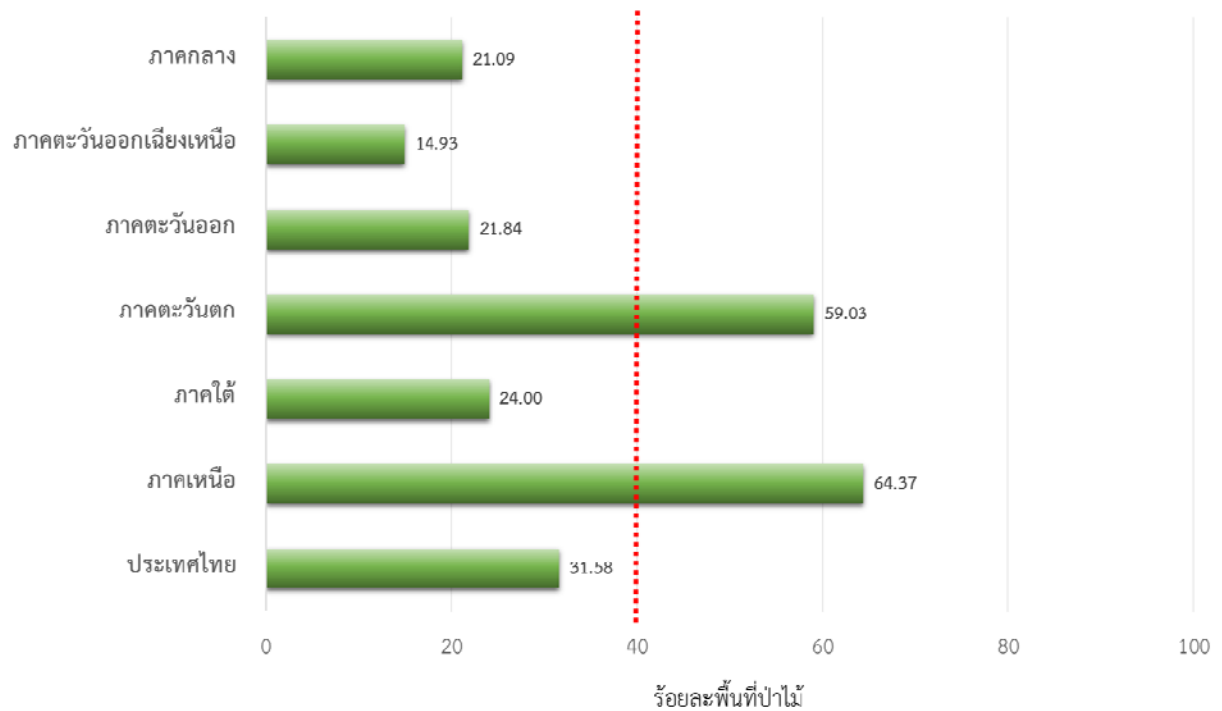

ข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2558 - 2559

ประเทศไทยมีพื้นที่ป่าไม้ ปี พ.ศ. 2558 – 2559 จำนวน 102,174,805.09 ไร่ หรือร้อยละ 31.58 ของพื้นที่ประเทศ

ภูมิภาค	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	ร้อยละพื้นที่ป่าไม้
ภาคกลาง	56,912,645.90	12,000,926.79	21.09
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	104,823,709.22	15,647,822.52	14.93
ภาคตะวันออก	21,550,883.56	4,707,393.26	21.84
ภาคตะวันตก	34,038,210.43	20,091,259.39	59.03
ภาคใต้	46,154,901.40	11,076,832.92	24.00
ภาคเหนือ	60,048,349.14	38,650,570.21	64.37
รวม	323,528,699.65	102,174,805.09	31.58

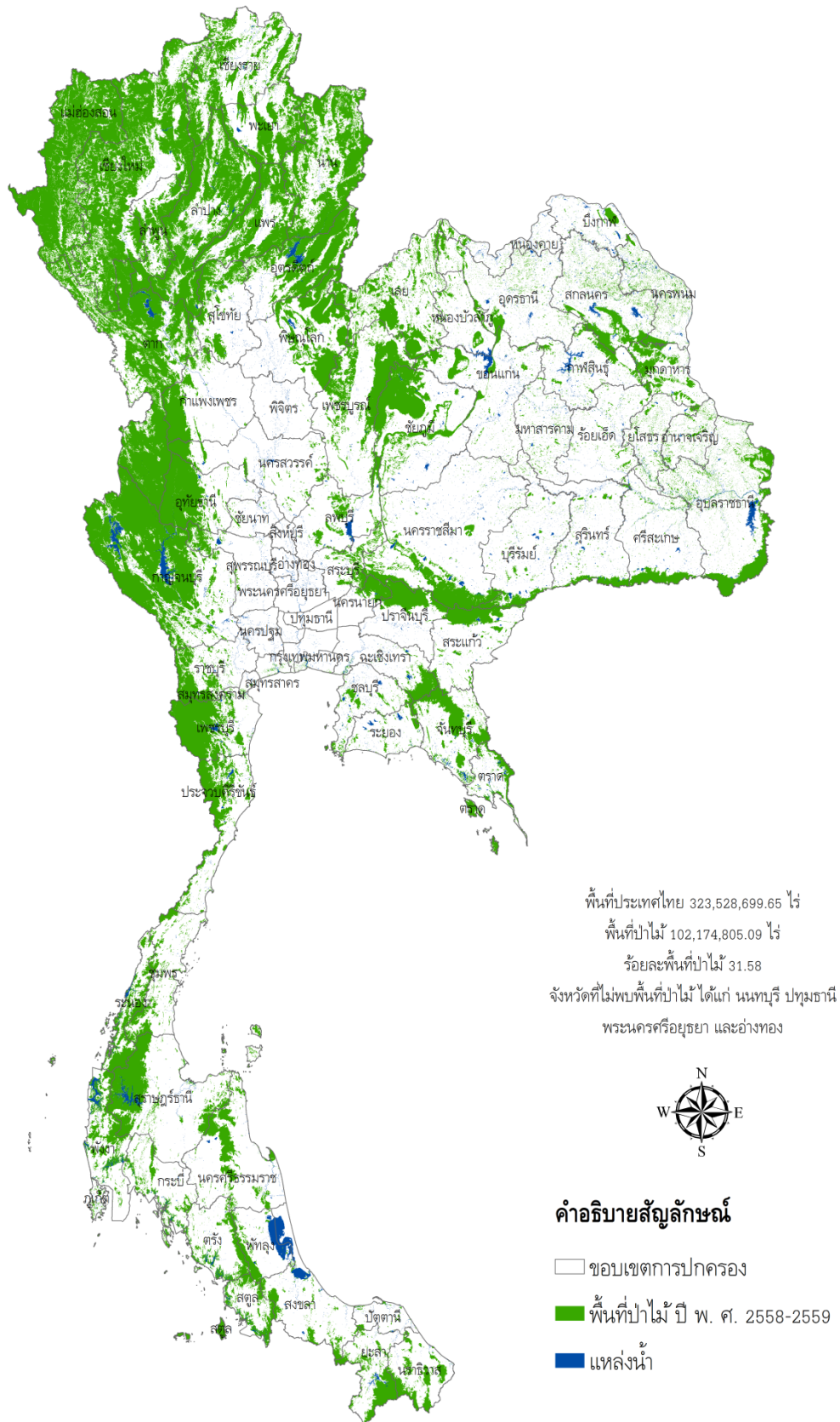
เกณฑ์ร้อยละพื้นที่ป่าไม้ตามนโยบายป่าไม้แห่งชาติ พ.ศ. 2528
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564)
และแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

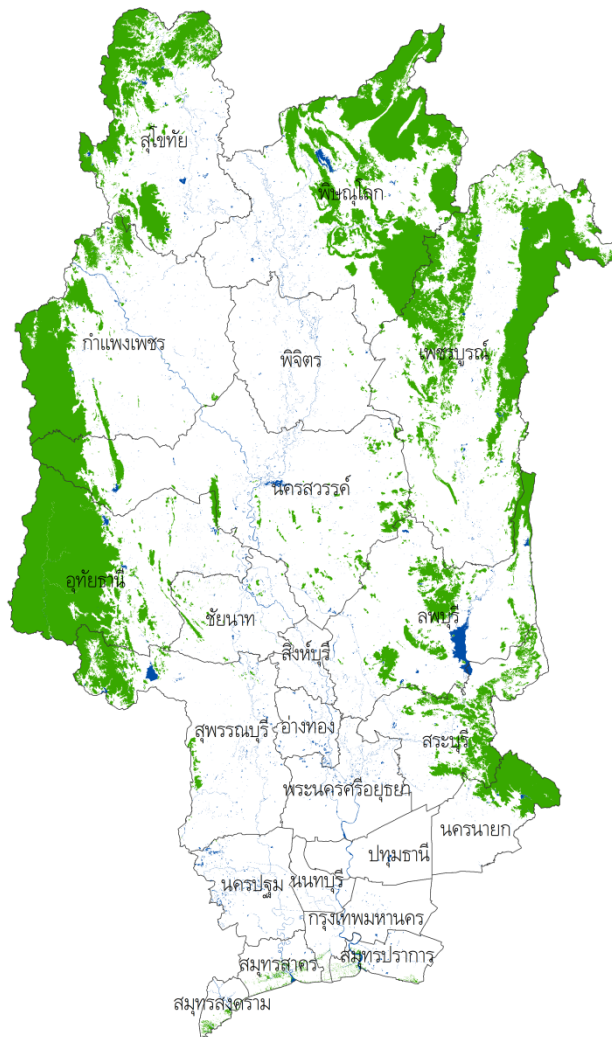
แผนภูมิแสดงร้อยละพื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2558 – 2559 ในแต่ละภูมิภาค

ร้อยละพื้นที่ป่าไม้ที่แสดงให้เห็นในแต่ละภูมิภาคเป็นเพียงตัวเลขสรุปภาพรวม ทั้งนี้ควรพิจารณาข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้แต่ละจังหวัดในภูมินาถนั้นๆ ประกอบด้วย เนื่องจากสภาพภูมิประเทศและข้อจำกัดในการเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ของแต่ละจังหวัดมีความแตกต่างกัน

แผนที่สภาพพื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2558 - 2559

ภาคกลาง

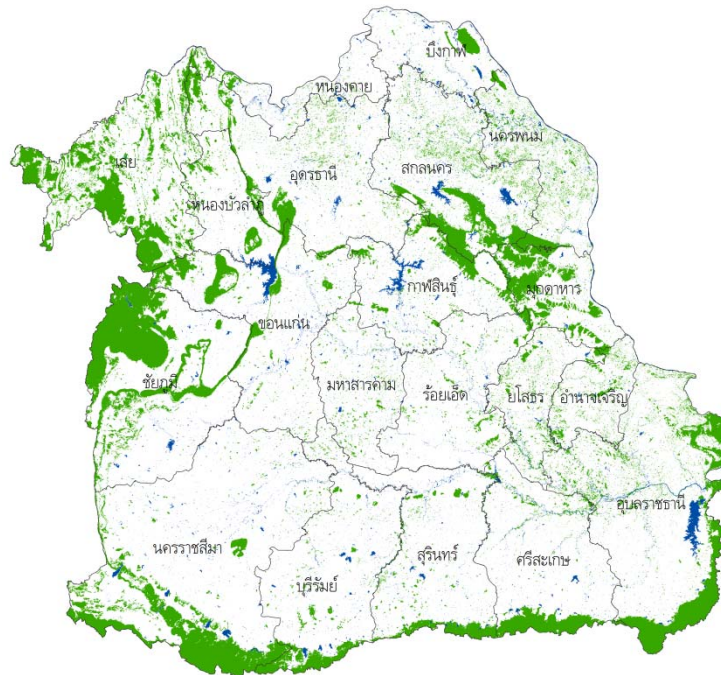
ภาคกลาง: ครอบคลุมพื้นที่ 22 จังหวัด มีพื้นที่ทั้งหมด 56,912,645.90 ไร่ พบพื้นที่ป่าไม้ 12,000,926.79 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 21.09 จังหวัดที่มีสัดส่วนพื้นที่ป่าไม้เทียบกับพื้นที่จังหวัดมากที่สุด ได้แก่ อุทัยธานี (ร้อยละ 51.40) รองลงมาคือ พิษณุโลก (ร้อยละ 36.52) เพชรบูรณ์ (ร้อยละ 31.37) นครนายก (ร้อยละ 29.91) สุโขทัย (ร้อยละ 29.40) สระบุรี (ร้อยละ 23.65) กำแพงเพชร (ร้อยละ 23.28) ลพบุรี (ร้อยละ 14.50) สุพรรณบุรี (ร้อยละ 11.67) นครสวรรค์ (ร้อยละ 9.38) สมุทรสงคราม (ร้อยละ 6.90) สมุทรสาคร (ร้อยละ 4.17) ชัยนาท (ร้อยละ 2.50) สมุทรปราการ (ร้อยละ 2.32) กรุงเทพมหานคร (ร้อยละ 0.33) พิจิตร (ร้อยละ 0.31) สิงห์บุรี (ร้อยละ 0.05) และนครปฐม (ร้อยละ 0.04) มี 4 จังหวัดที่ไม่มีพบพื้นที่ป่าไม้ ได้แก่ นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา และอ่างทอง

จังหวัด	พื้นที่จังหวัด (ไร่)	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	%
อุทัยธานี	4,154,384.44	2,135,387.52	51.40
พิษณุโลก	6,618,283.87	2,416,964.75	36.52
เพชรบูรณ์	7,712,328.42	2,419,303.64	31.37
นครนายก	1,338,502.89	400,381.03	29.91
สุโขทัย	4,169,171.30	1,225,766.32	29.40
สระบุรี	2,186,994.18	517,170.08	23.65
กำแพงเพชร	5,320,279.22	1,238,596.44	23.28
ลพบุรี	4,058,095.84	588,294.79	14.50
สุพรรณบุรี	3,381,555.68	394,608.31	11.67
นครสวรรค์	5,953,517.73	558,723.87	9.38

จังหวัด	พื้นที่จังหวัด (ไร่)	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	%
สมุทรสงคราม	258,417.75	17,830.54	6.90
สมุทรสาคร	541,531.14	22,589.99	4.17
ชัยนาท	1,566,366.39	39,109.13	2.50
สมุทรปราการ	592,001.82	13,727.36	2.32
กรุงเทพมหานคร	977,490.79	3,253.51	0.33
พิจิตร	2,699,361.06	8,398.66	0.31
สิงห์บุรี	510,716.51	238.30	0.05
นครปฐม	1,339,004.62	582.55	0.04
รวม	56,912,645.90	12,000,926.79	21.09

หมายเหตุ: เรียงข้อมูลตามจังหวัดที่มีสัดส่วนพื้นที่ป่าไม้เทียบกับพื้นที่จังหวัดมากที่สุด

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

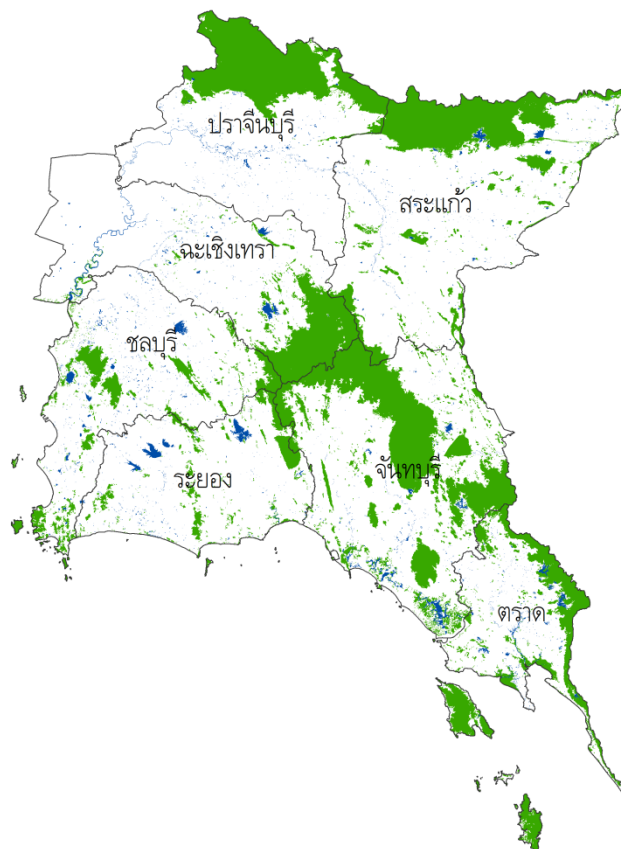

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ: ครอบคลุมพื้นที่ 20 จังหวัด มีพื้นที่ทั้งหมด 104,823,709.22 ไร่ พบพื้นที่ป่าไม้ 15,647,822.52 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 14.93 จังหวัดที่มีสัดส่วนพื้นที่ป่าไม้เทียบกับพื้นที่จังหวัด มากที่สุด ได้แก่ มุกดาหาร (ร้อยละ 33.22) รองลงมาคือ เลย (ร้อยละ 32.33) ชัยภูมิ (ร้อยละ 30.38) อุบลราชธานี (ร้อยละ 18.17) สกลนคร (ร้อยละ 17.65) นครราชสีมา (ร้อยละ 14.96) นครพนม (ร้อยละ 14.34) ศรีสะเกษ (ร้อยละ 11.46) หนองบัวลำภู (ร้อยละ 11.37) ขอนแก่น (ร้อยละ 11.08) กาฬสินธุ์ (ร้อยละ 10.81) อำนาจเจริญ (ร้อยละ 10.50) อุดรธานี (ร้อยละ 10.32) ยโสธร (ร้อยละ 9.56) บุรีรัมย์ (ร้อยละ 8.70) สุรินทร์ (ร้อยละ 8.26) หนองคาย (ร้อยละ 7.12) บึงกาฬ (ร้อยละ 6.96) ร้อยเอ็ด (ร้อยละ 4.20) และมหาสารคาม (ร้อยละ 3.90)

จังหวัด	พื้นที่จังหวัด (ไร่)	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	%	จังหวัด	พื้นที่จังหวัด (ไร่)	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	%
มุกดาหาร	2,578,781.45	856,604.01	33.22	อำนาจเจริญ	2,056,123.19	215,981.79	10.50
เลย	6,562,289.91	2,121,701.83	32.33	อุดรธานี	6,919,691.85	713,790.89	10.32
ชัยภูมิ	7,936,505.90	2,411,101.68	30.38	ยโสธร	2,582,054.84	246,723.85	9.56
อุบลราชธานี	9,766,100.26	1,774,673.87	18.17	บุรีรัมย์	6,299,705.58	547,972.75	8.70
สกลนคร	5,987,354.38	1,056,911.95	17.65	สุรินทร์	5,533,937.48	457,156.44	8.26
นครราชสีมา	12,960,078.66	1,938,927.78	14.96	หนองคาย	2,046,782.53	145,689.17	7.12
นครพนม	3,523,087.16	505,197.34	14.34	บึงกาฬ	2,501,820.39	174,225.01	6.96
ศรีสะเกษ	5,584,790.41	639,944.99	11.46	ร้อยเอ็ด	4,920,631.36	206,865.08	4.20
หนองบัวลำภู	2,562,107.95	291,294.41	11.37	มหาสารคาม	3,504,592.35	136,630.98	3.90
ขอนแก่น	6,662,090.37	737,846.01	11.08	รวม	104,823,709.22	15,647,822.52	14.93
กาฬสินธุ์	4,335,183.22	468,582.69	10.81				

หมายเหตุ: เรียงข้อมูลตามจังหวัดที่มีสัดส่วนพื้นที่ป่าไม้เทียบกับพื้นที่จังหวัดมากที่สุด

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

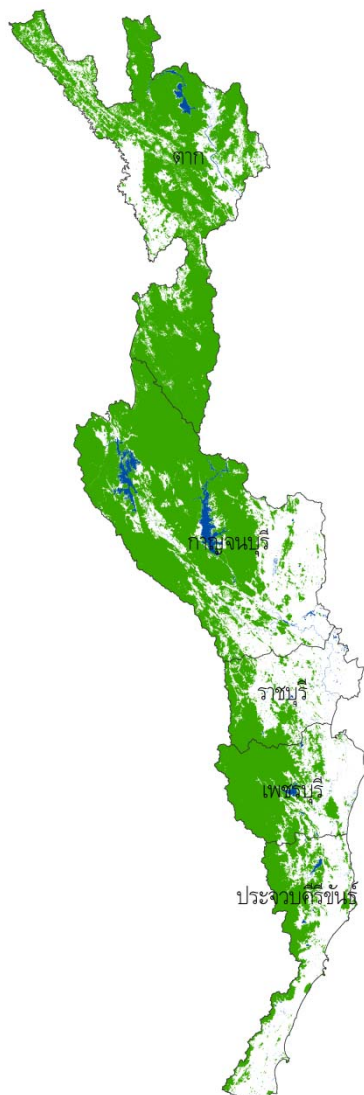

ภาคตะวันออก: ครอบคลุมพื้นที่ 7 จังหวัด มีพื้นที่ทั้งหมด 21,550,883.56 ไร่ พบพื้นที่ป่าไม้ 4,707,393.26 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 21.84 จังหวัดที่มีสัดส่วนพื้นที่ป่าไม้เทียบกับพื้นที่จังหวัดมากที่สุด ได้แก่ จันทบุรี (ร้อยละ 32.59) รองลงมาคือ ตราด (ร้อยละ 31.41) ปราจีนบุรี (ร้อยละ 28.25) สระแก้ว (ร้อยละ 21.64) ฉะเชิงเทรา (ร้อยละ 15.39) ชลบุรี (ร้อยละ 12.10) และระยอง (ร้อยละ 8.21)

จังหวัด	พื้นที่จังหวัด (ไร่)	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	%
จันทบุรี	4,009,602.07	1,306,863.31	32.59
ตราด	1,791,577.83	562,736.81	31.41
ปราจีนบุรี	3,140,982.59	887,429.52	28.25
สระแก้ว	4,269,328.74	923,796.63	21.64
ฉะเชิงเทรา	3,230,873.49	497,385.87	15.39
ชลบุรี	2,817,515.03	340,984.74	12.10
ระยอง	2,291,003.80	188,196.38	8.21
รวม	21,550,883.56	4,707,393.26	21.84

หมายเหตุ: เรียงข้อมูลตามจังหวัดที่มีสัดส่วนพื้นที่ป่าไม้เทียบกับพื้นที่จังหวัดมากที่สุด

ภาคตะวันตก

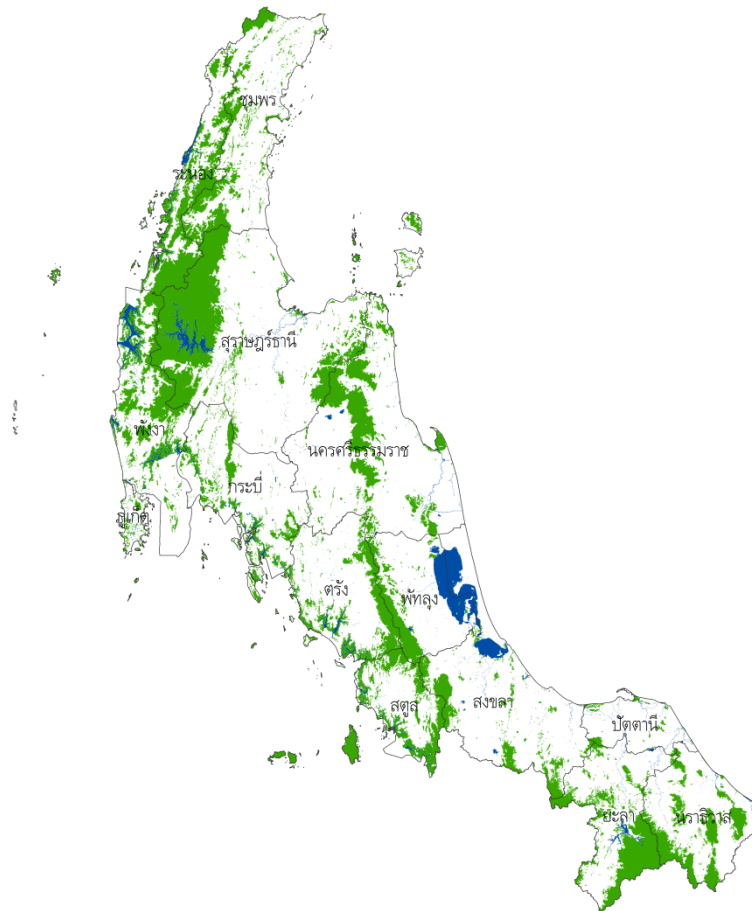

ภาคตะวันตก: ครอบคลุมพื้นที่ 5 จังหวัด มีพื้นที่ทั้งหมด 34,038,210.43 ไร่ พบพื้นที่ป่าไม้ 20,091,259.39 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 59.03 จังหวัดที่มีสัดส่วนพื้นที่ป่าไม้เทียบกับพื้นที่จังหวัดมากที่สุด ได้แก่ ตาก (ร้อยละ 71.95) รองลงมาคือ กาญจนบุรี (ร้อยละ 62.26) เพชรบุรี (ร้อยละ 57.13) ประจวบคีรีขันธ์ (ร้อยละ 37.44) และราชบุรี (ร้อยละ 32.79)

จังหวัด	พื้นที่จังหวัด (ไร่)	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	%
ตาก	10,814,124.30	7,780,275.47	71.95
กาญจนบุรี	12,115,349.31	7,543,182.05	62.26
เพชรบุรี	3,857,470.45	2,203,741.91	57.13
ประจวบคีรีขันธ์	4,008,477.58	1,500,768.99	37.44
ราชบุรี	3,242,788.78	1,063,290.96	32.79
รวม	34,038,210.43	20,091,259.39	59.03

หมายเหตุ: เรียงข้อมูลตามจังหวัดที่มีสัดส่วนพื้นที่ป่าไม้เทียบกับพื้นที่จังหวัดมากที่สุด

ภาคใต้

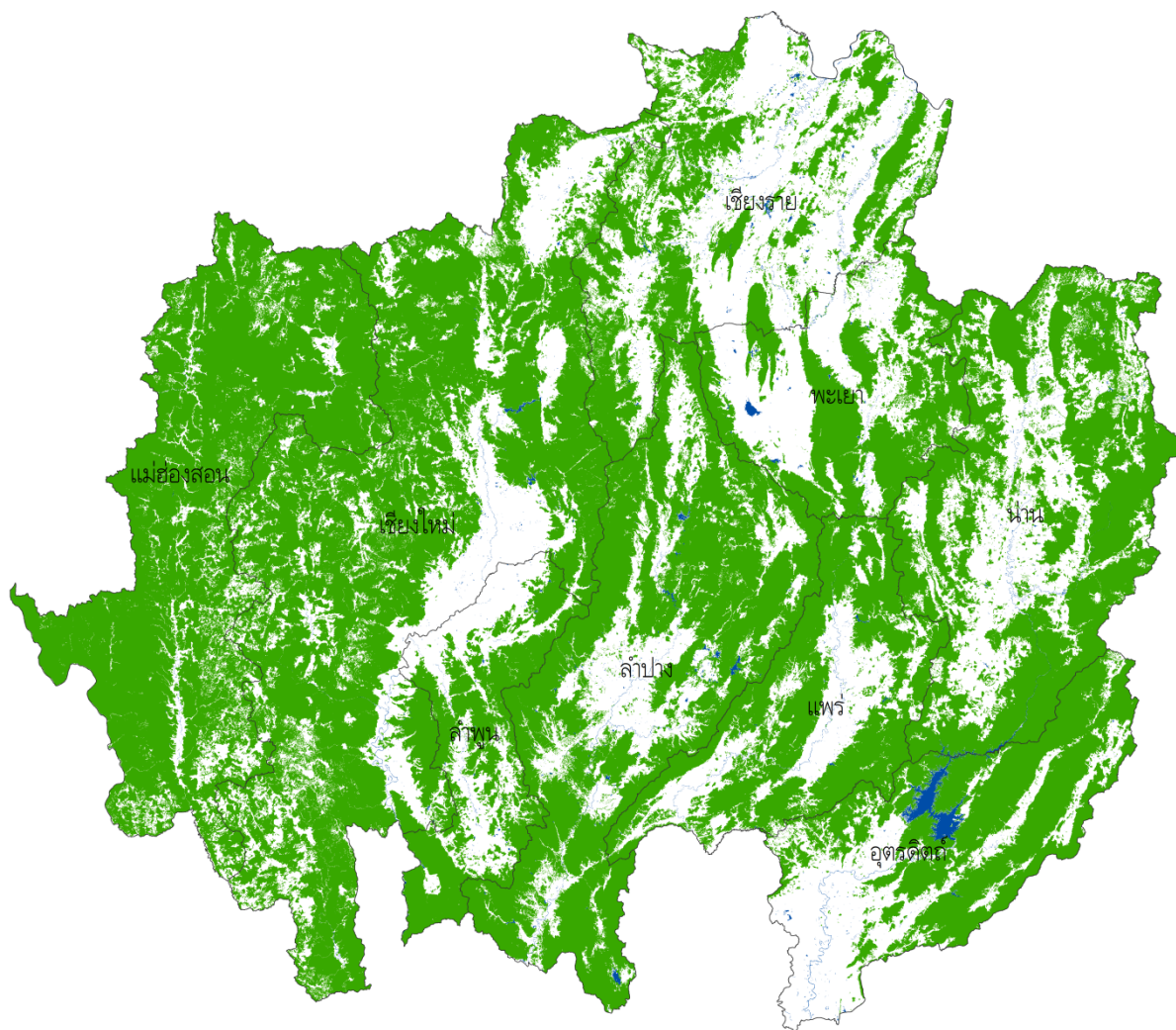

ภาคใต้: ครอบคลุมพื้นที่ 14 จังหวัด มีพื้นที่ทั้งหมด 46,154,901.40 ไร่ พบพื้นที่ป่าไม้ 11,076,832.92 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 24 จังหวัดที่มีสัดส่วนพื้นที่ป่าไม้เทียบกับพื้นที่จังหวัดมากที่สุด ได้แก่ ระนอง (ร้อยละ 53.41) รองลงมาคือ สตูล (ร้อยละ 39.31) ยะลา (ร้อยละ 32.78) พังงา (ร้อยละ 31.35) สุราษฎร์ธานี (ร้อยละ 28.60) นราธิวาส (ร้อยละ 26.50) ตรัง (ร้อยละ 22.73) ชุมพร (ร้อยละ 21.49) ภูเก็ต (ร้อยละ 20.34) นครศรีธรรมราช (ร้อยละ 17.89) กระบี่ (ร้อยละ 16.56) พัทลุง (ร้อยละ 15.88) สงขลา (ร้อยละ 10.92) และปัตตานี (ร้อยละ 5.39)

จังหวัด	พื้นที่จังหวัด (ไร่)	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	%	จังหวัด	พื้นที่จังหวัด (ไร่)	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	%
ระนอง	2,018,415.58	1,078,013.18	53.41	ภูเก็ต	341,788.41	69,505.78	20.34
สตูล	1,887,104.44	741,889.23	39.31	นครศรีธรรมราช	6,177,901.73	1,105,396.20	17.89
ยะลา	2,797,417.84	916,946.66	32.78	กระบี่	3,327,160.32	550,882.08	16.56
พังงา	3,434,460.12	1,076,855.30	31.35	พัทลุง	2,413,169.61	383,288.18	15.88
สุราษฎร์ธานี	8,174,644.93	2,338,120.13	28.60	สงขลา	4,838,147.99	528,477.28	10.92
นราธิวาส	2,807,081.61	743,995.26	26.50	ปัตตานี	1,235,321.61	66,644.49	5.39
ตรัง	2,953,504.44	671,231.86	22.73	รวม	46,154,901.40	11,076,832.92	24.00
ชุมพร	3,748,782.77	805,587.29	21.49				

หมายเหตุ: เรียงข้อมูลตามจังหวัดที่มีสัดส่วนพื้นที่ป่าเทียบกับพื้นที่จังหวัดมากที่สุด

ภาคเหนือ

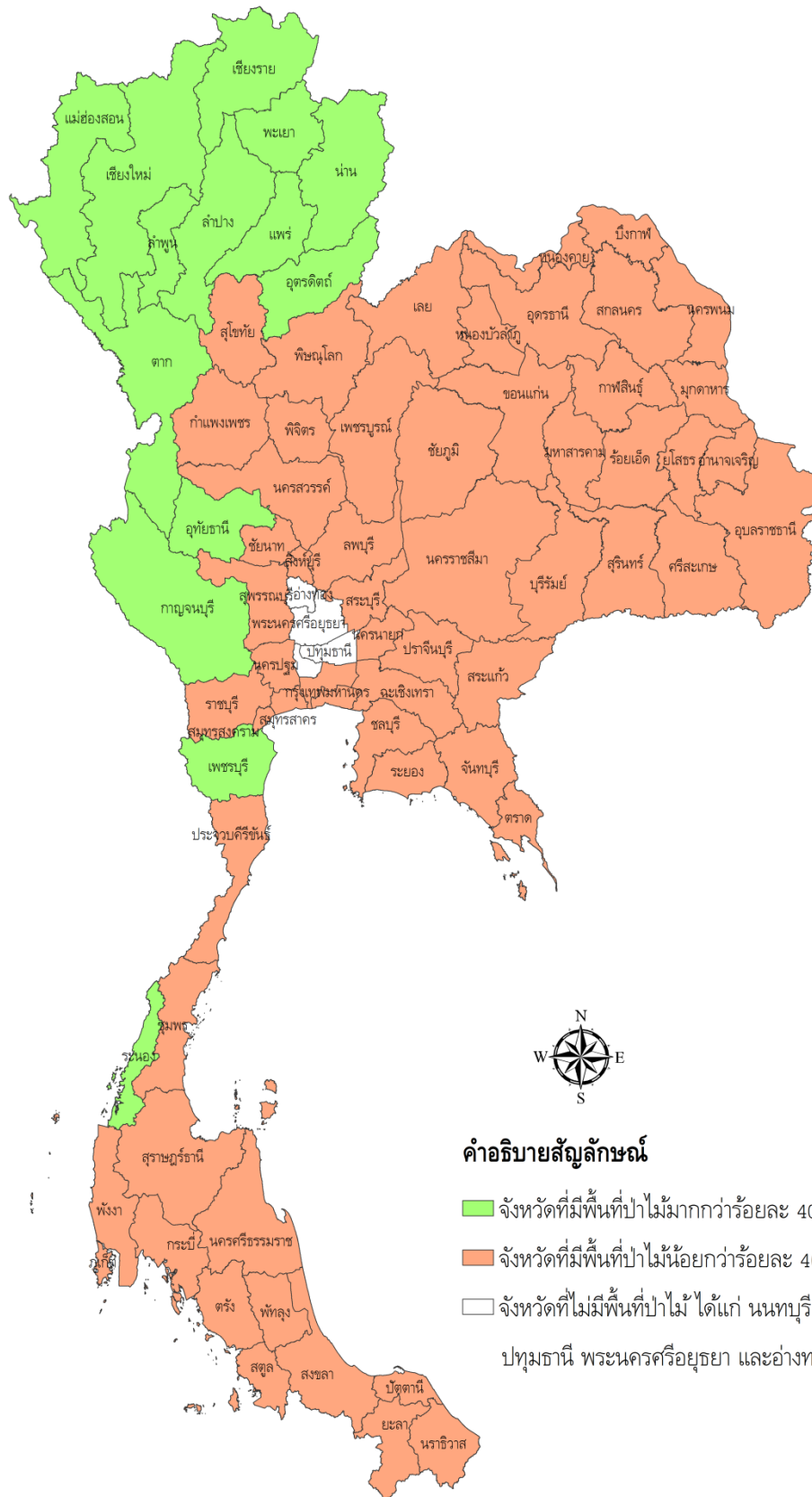
ภาคเหนือ: ครอบคลุมพื้นที่ 9 จังหวัด มีพื้นที่ทั้งหมด 60,048,349.14 ไร่ พบพื้นที่ป่าไม้ 38,650,570.21 ไร่ คิดเป็น ร้อยละ 64.37 จังหวัดที่มีสัดส่วนพื้นที่ป่าไม้เทียบกับพื้นที่จังหวัดมากที่สุด ได้แก่ แม่ฮ่องสอน (ร้อยละ 86.55) รองลงมาคือ ลำปาง (ร้อยละ 70.69) เชียงใหม่ (ร้อยละ 69.97) แพร่ (ร้อยละ 64.25) น่าน (ร้อยละ 61.45) ลำพูน (ร้อยละ 57.10) อุดรดิตถ์ (ร้อยละ 55.92) พะเยา (ร้อยละ 51.75) และเชียงราย (ร้อยละ 40.66)

จังหวัด	พื้นที่จังหวัด (ไร่)	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	%
แม่ฮ่องสอน	7,978,039.52	6,905,002.46	86.55
ลำปาง	7,805,168.84	5,517,481.66	70.69
เชียงใหม่	13,834,594.19	9,680,150.64	69.97
แพร่	4,051,912.64	2,603,324.70	64.25
น่าน	7,581,035.02	4,658,605.13	61.45

จังหวัด	พื้นที่จังหวัด (ไร่)	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	%
ลำพูน	2,798,924.68	1,598,277.07	57.10
อุดรดิตถ์	4,941,115.24	2,762,839.64	55.92
พะเยา	3,868,248.44	2,001,862.45	51.75
เชียงราย	7,189,310.58	2,923,026.45	40.66
รวม	60,048,349.14	38,650,570.21	64.37

หมายเหตุ: เรียงข้อมูลตามจังหวัดที่มีสัดส่วนพื้นที่ป่าไม้เทียบกับพื้นที่จังหวัดมากที่สุด

แผนที่ร้อยละพื้นที่ป่าไม้รายจังหวัด ปี พ.ศ. 2558 – 2559

การประเมินความถูกต้องของการแปลข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้

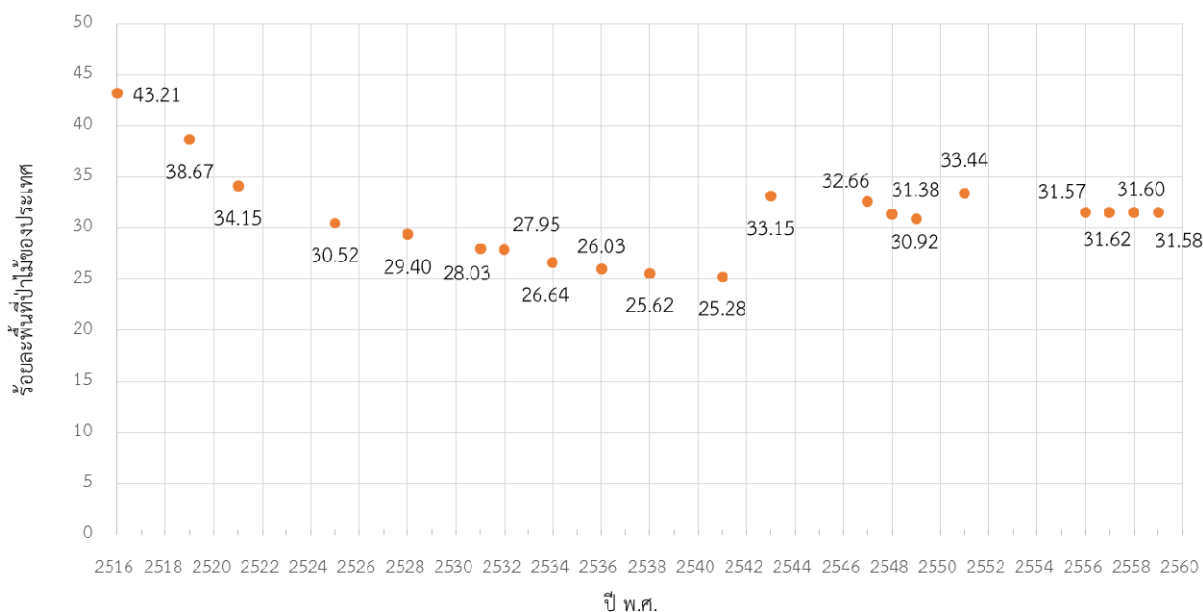
การประเมินความถูกต้องของการแปลข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้ ปี พ.ศ. 2558 – 2559 ใช้จุดตรวจสอบภาคสนามทั้งหมด 1,380 จุด กระจายในทุกภูมิภาคของประเทศ คิดเป็นร้อยละของความถูกต้องในการจำแนกพื้นที่ป่าไม้เท่ากับ 95.64

การเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทย

สถิติพื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทยของกรมป่าไม้ ปี พ.ศ. 2516 - 2559

ปี พ.ศ.	พื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทย		ร้อยละพื้นที่ป่าไม้	หน่วยงานจัดทำข้อมูล	หมายเหตุ
	ตารางกิโลเมตร	ไร่			
2516	221,707.00	138,566,875.00	43.21	กรมป่าไม้	จัดทำข้อมูลที่มาส่วน 1:250
2519	198,417.00	124,010,625.00	38.67	กรมป่าไม้	
2521	175,224.00	109,515,000.00	34.15	กรมป่าไม้	
2525	156,600.00	97,875,000.00	30.52	กรมป่าไม้	
2528	150,866.00	94,291,250.00	29.40	กรมป่าไม้	
2531	143,803.00	89,876,875.00	28.03	กรมป่าไม้	
2532	143,417.00	89,635,625.00	27.95	กรมป่าไม้	
2534	136,698.00	85,436,250.00	26.64	กรมป่าไม้	
2536	133,554.00	83,471,250.00	26.03	กรมป่าไม้	
2538	131,485.00	82,178,125.00	25.62	กรมป่าไม้	
2541	129,722.00	81,076,250.00	25.28	กรมป่าไม้	
2543	170,110.78	106,319,237.50	33.15	กรมป่าไม้	จัดทำข้อมูลที่มาส่วน 1:500
2547	167,590.98	104,744,362.50	32.66	กรมป่าไม้	
2548	161,001.30	100,625,812.50	31.38	กรมป่าไม้	
2549	158,652.59	99,157,868.75	30.92	กรมป่าไม้	
2551	171,585.65	107,241,031.25	33.44	มหาวิทยาลัยมหิดล	
2556	163,391.26	102,119,539.55	31.57	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	
2557	163,656.64	102,285,400.62	31.62	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	
2558	163,585.57	102,240,981.88	31.60	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	
2559	163,479.69	102,174,805.09	31.58	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	

ที่มา: กรมป่าไม้ (2559)

แผนภูมิแสดงร้อยละพื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทยระหว่าง ปี พ.ศ. 2516 ถึง 2559

การเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2516 ถึง พ.ศ. 2559 สามารถพิจารณาเป็นสองช่วงเวลา ได้แก่ ช่วงระหว่าง ปี พ.ศ. 2516 ถึง ปี พ.ศ. 2541 และช่วงระหว่าง ปี พ.ศ. 2543 ถึง ปี พ.ศ. 2559 เนื่องจากมาตรฐานที่ใช้ในการปฏิบัติงานมีความแตกต่างกัน กล่าวคือก่อน ปี พ.ศ. 2543 ข้อมูลพื้นที่ป่าไม้ของกรมป่าไม้ ถูกจัดทำขึ้นจากการวิเคราะห์ข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมที่มีมาตราส่วน 1:250,000 ภายหลังจากปี พ.ศ. 2543 มีการเปลี่ยนแปลงมาตราส่วนที่ใช้สำหรับการจัดทำข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้เป็นมาตราส่วน 1:50,000 ดังนั้นผลจากการกำหนดมาตราส่วนของภาพถ่ายดาวเทียมที่ต่างกันดังกล่าว ทำให้ตัวเลขพื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทยมีความแตกต่างกันชัดเจน

ช่วงที่ 1 (พ.ศ. 2516 – 2541: รวมระยะเวลา 25 ปี): พื้นที่ป่าไม้ลดลงจาก 138,566,875 ไร่ ในปี พ.ศ. 2516 เหลือ 81,076,250.00 ไร่ ในปี พ.ศ. 2541 หรือคิดเป็นอัตราการลดลงของพื้นที่ป่าไม้เท่ากับ 2,299,625.00 ไร่ต่อปี

ช่วงที่ 2 (พ.ศ. 2543 – 2559: รวมระยะเวลา 16 ปี): พื้นที่ป่าไม้ลดลงจาก 106,319,237.50 ไร่ ในปี พ.ศ. 2543 เหลือ 102,174,805.09 ไร่ ในปี พ.ศ. 2559 หรือคิดเป็นอัตราการลดลงของพื้นที่ป่าไม้เท่ากับ 259,027.03 ไร่ต่อปี

และหากเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าไม้ของ ปี พ.ศ. 2557 – 2558 กับ พ.ศ. 2558 – 2559 พบว่าพื้นที่ป่าไม้ในรอบหนึ่งปีที่ผ่านมาลดลง 66,176.79 ไร่

การเปรียบเทียบข้อมูลพื้นที่ป่าไม้ ปี พ.ศ. 2557 – 2558 และ 2558 – 2559

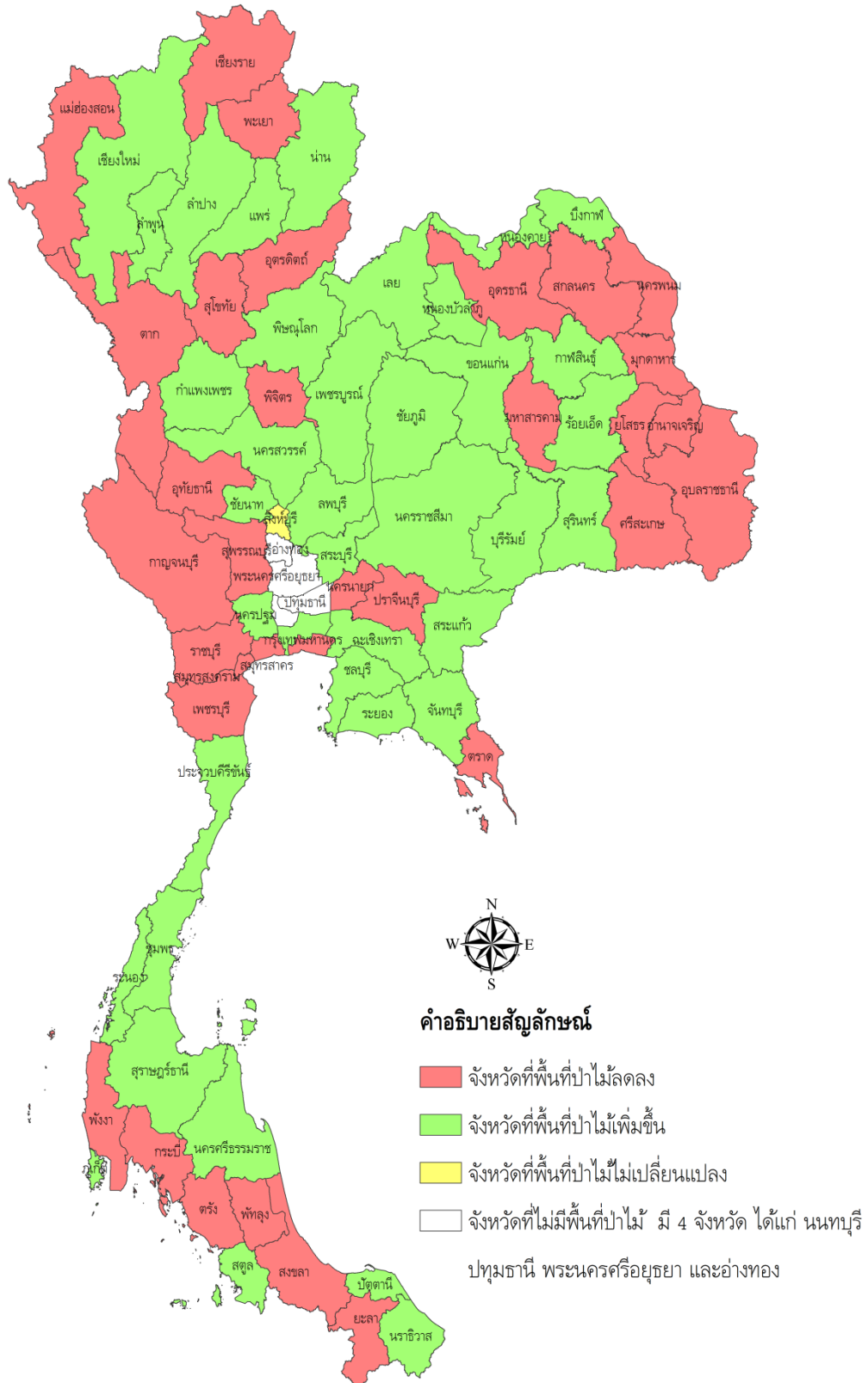
จังหวัด	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	การเปลี่ยนแปลง (+/-)
---------	---------------------	----------------------

	ปี พ.ศ. 2557 - 2558	ปี พ.ศ. 2558 - 2559	ไร่	ร้อยละ
ภาคกลาง (22 จังหวัด)				
กรุงเทพมหานคร	3,253.43	3,253.51	+0.08	+0.002
กำแพงเพชร	1,233,849.69	1,238,596.44	+4,746.75	+0.38
ชัยนาท	38,906.54	39,109.13	+202.59	+0.52
นครนายก	400,635.92	400,381.03	-254.89	-0.06
นครปฐม	89.69	582.55	+492.86	+549.51
นครสวรรค์	554,088.49	558,723.87	+4,635.38	+0.84
นนทบุรี		ไม่มีพื้นที่ป่าไม้		
ปทุมธานี		ไม่มีพื้นที่ป่าไม้		
พระนครศรีอยุธยา		ไม่มีพื้นที่ป่าไม้		
พิจิตร	9,020.61	8,398.66	-621.95	-6.89
พิษณุโลก	2,416,729.76	2,416,964.75	+234.99	+0.01
เพชรบูรณ์	2,410,327.21	2,419,303.64	+8,976.43	+0.37
ลพบุรี	581,677.35	588,294.79	+6,617.44	+1.14
สมุทรปราการ	14,385.68	13,727.36	-658.32	-4.58
สมุทรสงคราม	18,093.96	17,830.54	-263.42	-1.46
สมุทรสาคร	24,030.92	22,589.99	-1,440.93	-6.00
สระบุรี	512,918.62	517,170.08	+4,251.46	+0.83
สิงห์บุรี	238.30	238.30	0.00	0.00
สุโขทัย	1,229,997.16	1,225,766.32	-4,230.84	-0.34
สุพรรณบุรี	398,739.34	394,608.31	-4,131.03	-1.04
อ่างทอง		ไม่มีพื้นที่ป่าไม้		
อุทัยธานี	2,137,356.62	2,135,387.52	-1,969.10	-0.09
รวม	11,984,339.30	12,000,926.79	+16,587.49	+0.14
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (20 จังหวัด)				
กาฬสินธุ์	468,190.98	468,582.69	+391.71	+0.08
ขอนแก่น	734,792.35	737,846.01	+3,053.66	+0.42
ชัยภูมิ	2,403,094.97	2,411,101.68	+8,006.71	+0.33
พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)				
การเปลี่ยนแปลง (+/-)				
จังหวัด	ปี พ.ศ. 2557 - 2558	ปี พ.ศ. 2558 - 2559	ไร่	ร้อยละ
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (20 จังหวัด) (ต่อ)				
นครพนม	529,802.77	505,197.34	-24,605.43	-4.64
นครราชสีมา	1,929,491.88	1,938,927.78	+9,435.90	+0.49
บึงกาฬ	171,971.93	174,225.01	+2,253.08	+1.31
บุรีรัมย์	543,013.07	547,972.75	+4,959.68	+0.91
มหาสารคาม	138,896.37	136,630.98	-2,265.39	-1.63

มุกดาหาร	863,281.21	856,604.01	-6,677.20	-0.77
ยโสธร	250,339.95	246,723.85	-3,616.10	-1.44
ร้อยเอ็ด	203,762.51	206,865.08	+3,102.57	+1.52
เลย	2,120,756.48	2,121,701.83	+945.35	+0.04
ศรีสะเกษ	640,179.62	639,944.99	-234.63	-0.04
สกลนคร	1,057,015.20	1,056,911.95	-103.25	-0.01
สุรินทร์	455,313.87	457,156.44	+1,842.57	+0.40
หนองคาย	142,528.21	145,689.17	+3,160.96	+2.22
หนองบัวลำภู	288,907.46	291,294.41	+2,386.95	+0.83
อำนาจเจริญ	217,771.88	215,981.79	-1,790.09	-0.82
อุดรธานี	719,357.86	713,790.89	-5,566.97	-0.77
อุบลราชธานี	1,781,697.88	1,774,673.87	-7,024.01	-0.39
รวม	15,660,166.47	15,647,822.52	-12,343.95	-0.08
ภาคตะวันออก (7 จังหวัด)				
จันทบุรี	1,303,023.54	1,306,863.31	+3,839.77	+0.29
ฉะเชิงเทรา	493,965.99	497,385.87	+3,419.88	+0.69
ชลบุรี	338,435.20	340,984.74	+2,549.54	+0.75
ตราด	563,618.79	562,736.81	-881.98	-0.16
ปราจีนบุรี	887,777.09	887,429.52	-347.57	-0.04
ระยอง	182,276.53	188,196.38	+5,919.85	+3.25
สระแก้ว	922,046.10	923,796.63	+1,750.53	+0.19
รวม	4,691,143.23	4,707,393.26	+16,250.03	+0.35
ภาคตะวันตก (5 จังหวัด)				
กาญจนบุรี	7,558,723.94	7,543,182.05	-15,541.89	-0.21
ตาก	7,786,421.71	7,780,275.47	-6,146.24	-0.08
ประจวบคีรีขันธ์	1,489,963.22	1,500,768.99	+10,805.77	+0.73
จังหวัด	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)		การเปลี่ยนแปลง (+/-)	
	ปี พ.ศ. 2557 - 2558	ปี พ.ศ. 2558 - 2559	ไร่	ร้อยละ
ภาคตะวันตก (5 จังหวัด) (ต่อ)				
เพชรบุรี	2,203,794.47	2,203,741.91	-52.56	-0.002
ราชบุรี	1,073,329.37	1,063,290.96	-10,038.41	-0.94
รวม	20,112,232.71	20,091,259.39	-20,973.32	-0.10
ภาคใต้ (14 จังหวัด)				
กระบี่	551,905.32	550,882.08	-1,023.24	-0.19

ชุมพร	804,298.87	805,587.29	+1,288.42	+0.16
ตรัง	673,000.44	671,231.86	-1,768.58	-0.26
นครศรีธรรมราช	1,104,210.33	1,105,396.20	+1,185.87	+0.11
นราธิวาส	741,535.37	743,995.26	+2,459.89	+0.33
ปัตตานี	63,515.94	66,644.49	+3,128.55	+4.93
พังงา	1,078,232.57	1,076,855.30	-1,377.27	-0.13
พัทลุง	384,777.60	383,288.18	-1,489.42	-0.39
ภูเก็ต	69,167.36	69,505.78	+338.42	+0.49
ยะลา	921,678.72	916,946.66	-4,732.06	-0.51
ระนอง	1,073,461.82	1,078,013.18	+4,551.36	+0.42
สงขลา	534,565.78	528,477.28	-6,088.50	-1.14
สตูล	738,773.49	741,889.23	+3,115.74	+0.42
สุราษฎร์ธานี	2,334,881.56	2,338,120.13	+3,238.57	+0.14
รวม	11,074,005.20	11,076,832.92	+2,827.72	+0.03
ภาคเหนือ (9 จังหวัด)				
เชียงราย	2,963,866.59	2,923,026.45	-40,840.14	-1.38
เชียงใหม่	9,678,957.48	9,680,150.64	+1,193.16	+0.01
น่าน	4,654,853.32	4,658,605.13	+3,751.81	+0.08
พะเยา	2,008,835.69	2,001,862.45	-6,973.24	-0.35
แพร่	2,600,029.96	2,603,324.70	+3,294.74	+0.13
แม่ฮ่องสอน	6,939,953.28	6,905,002.46	-34,950.82	-0.50
ลำปาง	5,513,656.85	5,517,481.66	+3,824.81	+0.07
ลำพูน	1,592,671.67	1,598,277.07	+5,605.40	+0.35
อุตรดิตถ์	2,766,270.14	2,762,839.64	-3,430.50	-0.12
รวม	38,719,094.97	38,650,570.21	-68,524.76	-0.18
รวมทั้งประเทศ	102,240,981.88	102,174,805.09	-66,176.79	-0.06

แผนที่มีการเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ป่าไม้

รายละเอียดการเปลี่ยนแปลงข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้และพื้นที่ที่ไม่ใช่ป่าไม้
ระหว่าง ปี พ.ศ. 2557 – 2558 และ 2558 – 2559

จังหวัด	พื้นที่ (ไร่)				รวม
	พื้นที่ป่าไม้ไม่เปลี่ยนแปลง	พื้นที่ป่าไม้	พื้นที่ที่ไม่ใช่ป่าไม้ไม่เปลี่ยนแปลง	พื้นที่ที่ไม่ใช่ป่าไม้	
ภาคกลาง (22 จังหวัด)					
กรุงเทพมหานคร	2,582.06	671.37	973,565.91	671.45	977,490.79
กำแพงเพชร	1,227,483.17	6,366.52	4,075,316.26	11,113.27	5,320,279.22
ชัยนาท	37,731.12	1,175.42	1,526,081.84	1,378.01	1,566,366.39
นครนายก	399,527.68	1,108.24	937,013.61	853.35	1,338,502.89
นครปฐม	89.69	0	1,338,422.07	492.86	1,339,004.62
นครสวรรค์	549,179.99	4,908.51	5,389,885.35	9,543.88	5,953,517.73
นนทบุรี	0	0	398,013.70	0	398,013.70
ปทุมธานี	0	0	950,264.31	0	950,264.31
พระนครศรีอยุธยา	0	0	1,592,367.35	0	1,592,367.35
พิจิตร	8,102.76	917.84	2,690,044.56	295.90	2,699,361.06
พิษณุโลก	2,404,548.96	12,180.79	4,189,138.32	12,415.79	6,618,283.87
เพชรบูรณ์	2,356,136.04	54,191.17	5,238,833.61	63,167.60	7,712,328.42
ลพบุรี	575,720.15	5,957.20	3,463,843.85	12,574.64	4,058,095.84
สมุทรปราการ	13,684.61	701.08	577,573.38	42.75	592,001.82
สมุทรสงคราม	17,766.01	327.95	240,259.26	64.53	258,417.75
สมุทรสาคร	22,155.73	1,875.19	517,065.97	434.26	541,531.14
สระบุรี	509,882.38	3,036.24	1,666,787.86	7,287.69	2,186,994.18
สิงห์บุรี	238.30	0	510,478.21	0	510,716.51
สุโขทัย	1,159,871.04	70,126.12	2,873,278.85	65,895.28	4,169,171.30
สุพรรณบุรี	393,597.73	5,141.61	2,981,805.76	1,010.58	3,381,555.68
อ่างทอง	0	0	593,996.89	0	593,996.89
อุทัยธานี	2,129,739.29	7,617.33	2,011,379.59	5,648.23	4,154,384.44
รวม	11,808,036.71	176,302.59	44,735,416.53	192,890.08	56,912,645.90
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (20 จังหวัด)					
กาฬสินธุ์	460,782.61	7,408.37	3,859,192.16	7,800.08	4,335,183.22
ขอนแก่น	726,304.69	8,487.67	5,915,756.69	11,541.33	6,662,090.37
ชัยภูมิ	2,380,730.59	22,364.38	5,503,039.83	30,371.09	7,936,505.90
นครพนม	478,066.32	51,736.45	2,966,153.37	27,131.02	3,523,087.16
นครราชสีมา	1,915,361.55	14,130.33	11,007,020.55	23,566.22	12,960,078.66
บึงกาฬ	167,529.07	4,442.86	2,323,152.52	6,695.94	2,501,820.39
พื้นที่ (ไร่)					
จังหวัด	พื้นที่ป่าไม้ไม่เปลี่ยนแปลง	พื้นที่ป่าไม้	พื้นที่ที่ไม่ใช่ป่าไม้ไม่เปลี่ยนแปลง	พื้นที่ที่ไม่ใช่ป่าไม้	รวม
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (20 จังหวัด) (ต่อ)					
บุรีรัมย์	534,754.84	8,258.23	5,743,474.61	13,217.91	6,299,705.58
มหาสารคาม	127,882.82	11,013.55	3,356,947.82	8,748.16	3,504,592.35
มุกดาหาร	847,299.44	15,981.76	1,706,195.68	9,304.56	2,578,781.45
ยโสธร	242,784.89	7,555.06	2,327,775.93	3,938.96	2,582,054.84
ร้อยเอ็ด	200,752.53	3,009.98	4,710,756.30	6,112.55	4,920,631.36
เลย	2,109,860.64	10,895.84	4,429,692.24	11,841.19	6,562,289.91

ศรีสะเกษ	633,888.64	6,290.97	4,938,554.44	6,056.35	5,584,790.41
สกลนคร	1,008,443.35	48,571.85	4,881,870.58	48,468.60	5,987,354.38
สุรินทร์	443,122.73	12,191.15	5,064,589.90	14,033.71	5,533,937.48
หนองคาย	136,562.81	5,965.40	1,895,127.96	9,126.36	2,046,782.53
หนองบัวลำภู	288,021.77	885.69	2,269,927.86	3,272.63	2,562,107.95
อำนาจเจริญ	214,214.88	3,557.01	1,836,584.40	1,766.91	2,056,123.19
อุดรธานี	700,317.51	19,040.35	6,186,860.60	13,473.39	6,919,691.85
อุบลราชธานี	1,750,104.14	31,593.74	7,959,832.65	24,569.73	9,766,100.26
รวม	15,366,785.83	293,380.64	88,882,506.06	281,036.69	104,823,709.22

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (7 จังหวัด)

จันทบุรี	1,288,911.77	14,111.77	2,688,627.00	17,951.53	4,009,602.07
ฉะเชิงเทรา	488,464.60	5,501.38	2,727,986.24	8,921.27	3,230,873.49
ชลบุรี	327,889.08	10,546.12	2,465,984.17	13,095.66	2,817,515.03
ตราด	556,829.88	6,788.91	1,222,052.11	5,906.93	1,791,577.83
ปราจีนบุรี	883,872.43	3,904.66	2,249,648.42	3,557.08	3,140,982.59
ระยอง	176,226.86	6,049.67	2,096,757.74	11,969.52	2,291,003.80
สระแก้ว	917,993.27	4,052.82	3,341,479.28	5,803.36	4,269,328.74
รวม	4,640,187.90	50,955.34	16,792,534.96	67,205.36	21,550,883.56

ภาคตะวันตก (5 จังหวัด)

กาญจนบุรี	7,502,757.89	55,966.04	4,516,201.22	40,424.16	12,115,349.31
ตาก	7,657,694.87	128,726.84	2,905,121.99	122,580.61	10,814,124.30
ประจวบคีรีขันธ์	1,485,834.27	4,128.96	2,503,579.63	14,934.72	4,008,477.58
เพชรบุรี	2,180,996.04	22,798.43	1,630,930.11	22,745.87	3,857,470.45
ราชบุรี	1,052,326.80	21,002.57	2,158,495.25	10,964.16	3,242,788.78
รวม	19,879,609.87	232,622.84	13,714,328.20	211,649.52	34,038,210.43

พื้นที่ (ไร่)

จังหวัด	พื้นที่ป่าไม้ไม่เปลี่ยนแปลง	พื้นที่ป่าไม้	พื้นที่ที่ไม่ใช่ป่าไม้ไม่เปลี่ยนแปลง	พื้นที่ที่ไม่ใช่ป่าไม้	รวม
ภาคใต้ (14 จังหวัด)					
กระบี่	546,172.08	5,733.24	2,770,545.00	4,710.00	3,327,160.32
ชุมพร	769,263.21	35,035.67	2,908,157.91	36,325.99	3,748,782.77
ตรัง	658,351.51	14,648.93	2,267,623.65	12,880.35	2,953,504.44
นครศรีธรรมราช	1,090,524.49	13,685.84	5,058,818.23	14,873.18	6,177,901.73
นราธิวาส	739,917.50	1,617.87	2,061,468.47	4,077.76	2,807,081.61
ปัตตานี	59,025.26	4,490.68	1,164,186.44	7,619.23	1,235,321.61
พังงา	1,062,002.77	16,229.80	2,341,375.02	14,852.53	3,434,460.12
พัทลุง	378,564.40	6,213.20	2,023,668.23	4,723.78	2,413,169.61
ภูเก็ต	67,125.33	2,042.03	270,240.59	2,380.45	341,788.41
ยะลา	907,669.54	14,009.18	1,866,462.01	9,277.12	2,797,417.84
ระนอง	1,057,608.98	15,852.84	924,549.55	20,404.20	2,018,415.58
สงขลา	514,966.20	19,599.59	4,290,071.12	13,511.08	4,838,147.99
สตูล	733,542.05	5,231.44	1,139,981.32	8,349.63	1,887,104.44

สุราษฎร์ธานี	2,323,463.90	11,417.66	5,825,106.63	14,656.74	8,174,644.93
รวม	10,908,197.22	165,807.98	34,912,254.17	168,642.03	46,154,901.40
ภาคเหนือ (9 จังหวัด)					
เชียงราย	2,891,358.10	72,508.49	4,193,775.63	31,668.35	7,189,310.58
เชียงใหม่	9,560,485.35	118,472.13	4,035,971.42	119,665.29	13,834,594.19
น่าน	4,568,210.16	86,643.16	2,835,786.73	90,394.97	7,581,035.02
พะเยา	1,996,888.22	11,947.47	1,854,438.52	4,974.23	3,868,248.44
แพร่	2,566,294.31	33,735.65	1,414,852.29	37,030.39	4,051,912.64
แม่ฮ่องสอน	6,817,240.89	122,712.39	950,324.67	87,761.57	7,978,039.52
ลำปาง	5,472,092.56	41,564.29	2,246,122.89	45,389.10	7,805,168.84
ลำพูน	1,582,507.85	10,163.82	1,190,483.79	15,769.22	2,798,924.68
อุตรดิตถ์	2,684,986.01	81,284.12	2,096,991.47	77,853.63	4,941,115.24
รวม	38,140,063.45	579,031.52	20,818,747.41	510,506.76	60,048,349.14
รวมพื้นที่ทั้งประเทศ	100,742,880.97	1,498,100.90	219,855,787.32	1,431,930.45	323,528,699.65

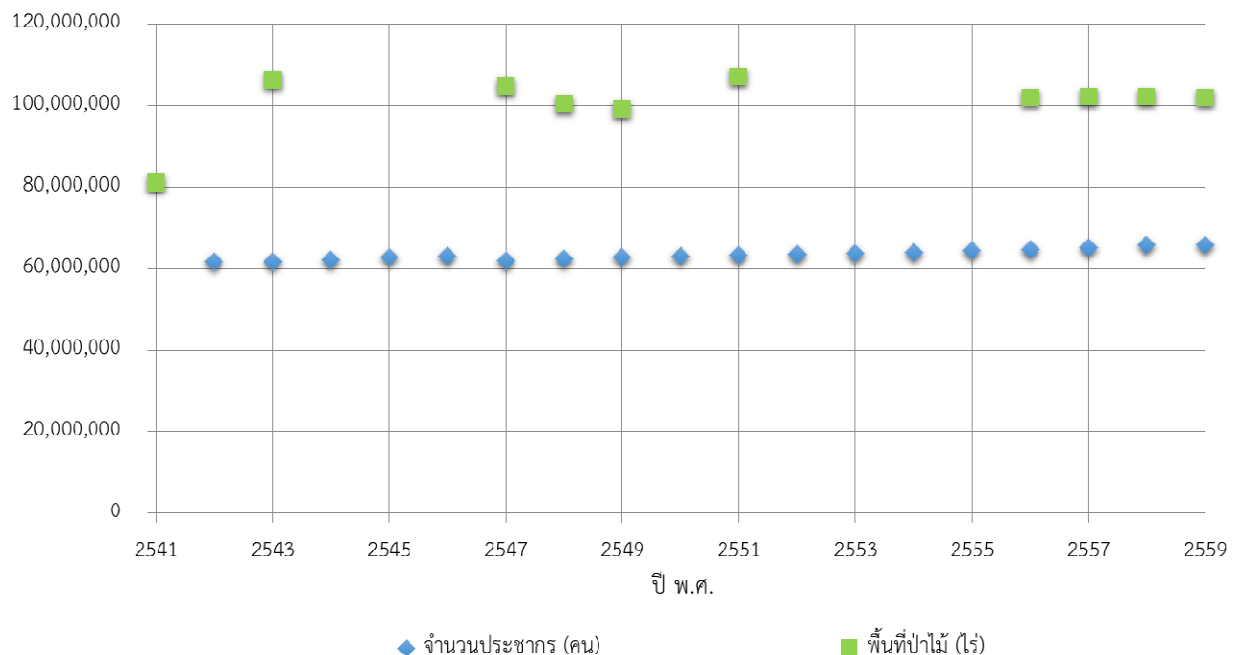
ผลวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงข้อมูลพื้นที่ป่าไม้และพื้นที่ที่ไม่ใช่ป่าไม้ ระหว่าง ปี พ.ศ. 2557 – 2558 และ 2558 – 2559 พบว่า มีพื้นที่ป่าไม้ 100,742,880.97 ไร่ หรือร้อยละ 31.14 ของพื้นที่ประเทศ ที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงในรอบปีที่ผ่านมา

จำนวนประชากรของประเทศไทยกับการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าไม้

ปี พ.ศ.	จำนวนประชากร (คน)	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)
2541	ไม่มีข้อมูล	81,076,250.00
2542	61,661,701	ไม่มีข้อมูล
2543	61,878,746	106,319,237.50
2544	62,308,887	ไม่มีข้อมูล
2545	62,799,872	ไม่มีข้อมูล
2546	63,079,765	ไม่มีข้อมูล
2547	61,973,621	104,744,362.50
2548	62,418,054	100,625,812.50
2549	62,828,706	99,157,868.75
2550	63,038,247	ไม่มีข้อมูล
2551	63,389,730	107,241,031.25
2552	63,525,062	ไม่มีข้อมูล
2553	63,878,267	ไม่มีข้อมูล
2554	64,076,033	ไม่มีข้อมูล
2555	64,456,695	ไม่มีข้อมูล
2556	64,785,909	102,119,539.55
2557	65,124,716	102,285,400.62
2558	65,729,098	102,240,981.88

2559	65,931,550	102,174,805.09
------	------------	----------------

ที่มา: กรมการปกครอง (2559)

แผนภูมิแสดงจำนวนประชากรและพื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทย ระหว่าง ปี พ.ศ. 2541 ถึง 2559

การใช้ประโยชน์ข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้ ปี พ.ศ. 2558 – 2559

1. กรมป่าไม้หรือหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้สามารถนำขอบเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ อาทิ แนวเขตป่าสงวนแห่งชาติ ขอบเขตพื้นที่อนุรักษ์ในความรับผิดชอบของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มาซ้อนทับกับข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้ ปี พ.ศ. 2558 – 2559 สำหรับใช้วางแผนบริหารจัดการเชิงพื้นที่
2. กรมป่าไม้สามารถนำข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้ ปี พ.ศ. 2558 – 2559 ซึ่งถูกจัดเก็บเป็นข้อมูลในระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์มาให้บริการข้อมูลแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3. กรมป่าไม้สามารถเผยแพร่ข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้ ปี พ.ศ. 2558 – 2559 ลงในระบบแม่ข่ายแผนที่ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อให้ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

ข้อจำกัดของข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้ ปี พ.ศ. 2558 – 2559

ข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้ ปี พ.ศ. 2558 – 2559 จัดทำขึ้นจากข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมไทยโชต รายละเอียดจุดภาพ 15 เมตร บันทึกภาพครอบคลุมพื้นที่ประเทศไทย ร้อยละ 84.95 สำหรับพื้นที่ส่วนที่เหลือจัดทำขึ้นจากข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียม Landsat 8 รายละเอียดจุดภาพ 30 เมตร มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อใช้สำหรับศึกษาทรัพยากรป่าไม้ในระดับประเทศ ดังนั้นหากต้องการนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้สำหรับภารกิจตรวจสอบสภาพพื้นที่

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการเปรียบเทียบข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทยระหว่าง ปี พ.ศ. 2557 – 2558 และ ปี พ.ศ. 2558 – 2559 ทำให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าไม้ที่เกิดขึ้น ดังนั้นกรมป่าไม้ควรพิจารณาดำเนินการจัดทำข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้รายปี เพื่อจัดเก็บเป็นฐานข้อมูลแสดงการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าไม้ของประเทศต่อไปในอนาคต เนื่องจากตัวเลขพื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทยในปัจจุบัน ถูกนำไปใช้อ้างอิงทั้งในระดับประเทศและนานาชาติ
2. การจัดทำข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้ในช่วงเวลาต่อไป ควรเลือกใช้ข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมที่มีรายละเอียดจุดภาพเท่ากับหรือใกล้เคียง 15 เมตร ร่วมกับเทคนิคการแปลตีความด้วยสายตา เพื่อให้ผลการวิเคราะห์และจัดทำข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้มีรูปแบบและมาตรฐานเดียวกัน

เหตุผลประกอบเพิ่มเติมข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้ ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๕๙

๑. กรมป่าไม้ร่วมกับคณะวนศาสตร์ จัดทำข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้ ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๕๙ โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากภาพถ่ายดาวเทียมไทยโชต และภาพถ่ายดาวเทียม Landsat ๘ ซึ่งบันทึกภาพระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๕๙ ผลการดำเนินงานปรากฏว่า ประเทศไทยมีพื้นที่ป่าไม้ ๑๐๒,๑๗๔,๘๐๕.๐๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๕๘ ของพื้นที่ประเทศ (ดูรายละเอียดได้จากบทสรุปสำหรับผู้บริหาร โครงการจัดทำข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้ ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๕๙)

๒. ได้มีการจัดทำข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้ ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๕๘ (โดยหน่วยงานเดียวกับข้างต้น) วิเคราะห์ข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมไทยโชต และภาพถ่ายดาวเทียม Landsat ๘ ซึ่งบันทึกภาพระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๕๘ ผลการดำเนินงานประเทศไทยมีพื้นที่ป่าไม้ ๑๐๒,๒๔๐,๙๘๑.๘๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๖๐ ของพื้นที่ประเทศ

๓. ทำการเปรียบเทียบข้อมูลตาม ๑ และ ๒ พบว่า ข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทยในรอบปีที่ผ่านมาลดลง ๖๖,๑๗๖.๗๙ ไร่

๔. สาเหตุที่ทำให้เห็นว่าพื้นที่ป่าไม้ลดลง

๔.๑ ช่วงเวลาการบันทึกภาพถ่ายดาวเทียม ภาพถ่ายดาวเทียมที่ใช้เป็นฐานในการจัดทำข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้โดยปกติจะอ่านแปลภาพถ่ายดาวเทียมที่ทำการบันทึกข้อมูลภาพในช่วงต้นฤดูหนาวต่อเนื่องไปจนถึงปลายฤดูร้อน (ระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมีนาคม) เนื่องจากช่วงเวลาดังกล่าวเป็นช่วงที่สามารถแยกพื้นที่ป่าไม้กับพื้นที่เกษตรได้ชัดเจนกว่า ในช่วงฤดูฝน ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในพื้นที่ป่าเต็งรัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือซึ่งเป็นช่วงป่าผลัดใบ อาจมีอยู่บ้างที่ไม่ปรากฏภาพสีแดงที่แสดงความเป็นพื้นที่ป่าไม้ทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนได้ สำหรับเหตุผลอีกประการหนึ่งที่ไม่ใช่ภาพถ่ายดาวเทียมที่บันทึกข้อมูลภาพในช่วงฤดูฝน เนื่องจากมีเมฆบดบังปกคลุมภาพถ่ายดาวเทียมมากทำให้เป็นอุปสรรคในการอ่านแปลภาพถ่ายดาวเทียม และความชื้นสูงของพื้นที่ในฤดูฝนเป็นปัจจัยที่ทำให้พืชพรรณเกษตรและป่าไม้มีสีที่ปรากฏใกล้เคียงกันทำให้จำแนกความแตกต่างระหว่างพืชเกษตรและพืชป่าไม้เป็นไปได้ยากกว่า

๔.๒ สภาพความเสียหายที่เกิดขึ้นจากไฟไหม้ป่าในปี ๒๕๕๘ จากการตรวจสอบข้อมูลการปฏิบัติการประเมินพื้นที่ป่าที่ถูกไฟไหม้ของหน่วยควบคุมไฟป่า พบว่ามีพื้นที่ป่าได้รับความเสียหาย คิดเป็นเนื้อที่ ๖๐,๔๕๓.๑๑ ไร่ ก็เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การวิเคราะห์สภาพป่าไม้ลดลง ซึ่งในข้อเท็จจริงการเกิดไฟป่าไม่ได้ทำให้ต้นไม้ตายทั้งหมด แต่ทำให้ความหนาแน่นของพืชพรรณลดลงซึ่งหากดาวเทียมบันทึกข้อมูลในช่วงนี้ก็จะไม่ปรากฏสีแดงแสดงความเป็นพื้นที่ป่า แต่ภายหลังเมื่อเข้าสู่ฤดูฝนต้นไม้ที่ถูกไฟป่าจะมีการแตกยอดฟื้นตัวขึ้นมาใหม่

๔.๓ ในการจัดทำข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้ ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๕๙ ได้มีการนำข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมจากโปรแกรม Google Earth มาประกอบการพิจารณาจัดทำข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้ด้วยอีกทางหนึ่ง ซึ่งจะแตกต่างจากการทำข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้เมื่อ ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๖ ปี ๒๕๕๖ - ๒๕๕๗ และ ปี ๒๕๕๗ - ๒๕๕๘ ที่ได้ นำข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมจากโปรแกรม Google Earth มาประกอบการพิจารณามากนัก เนื่องจากภาพที่มีในโปรแกรม Google Earth ณ ขณะนั้นมิได้ถ่ายทำในช่วงเวลาของการปฏิบัติงานโครงการฯ (ภาพไม่ทันสมัย)

๔.๔ พื้นที่ปลูกป่าที่ดำเนินการในช่วงระยะเวลา ๑-๕ ปีที่ผ่านมา ภาพถ่ายดาวเทียมจะไม่ปรากฏสีแดงแสดงความเป็นพื้นที่ป่าไม้เนื่องจากต้นไม้ยังมียุ่่น้อย เรือนยอดต้นไม้ที่ปลูกมีขนาดทรงพุ่มไม่ใหญ่พอหรือหากมีทรงพุ่มใหญ่พอ แต่มีระยะห่างของการปลูกมาก จะไม่ก่อให้เกิดการสะท้อนแสงของพืชพรรณในภาพถ่ายดาวเทียม สีการสะท้อนแสงที่ปรากฏบนภาพถ่ายดาวเทียมจะเห็นเป็นการสะท้อนแสงของพื้นที่ดินเพียงอย่างเดียว ดังนั้นพื้นที่ปลูกป่าที่ดำเนินการในช่วงระยะเวลา ๑ - ๕ ปี ซึ่งมีประมาณ ๓๓๐,๐๐๐ ไร่ จึงยังไม่ปรากฏสีแดงแสดงความเป็นพื้นที่ป่าไม้

๕. การจัดทำข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้ดำเนินการในทั่วทุกภูมิภาคของประเทศไทย ข้อมูลที่ได้เป็นข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ จัดทำขึ้นเพื่อใช้รายงานภาพรวมสถานการณ์ป่าไม้ของประเทศไทยรายปี เพื่อประโยชน์ในการวางแผนและบริหารจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ของประเทศ หากต้องการข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้ที่มีความละเอียดเพิ่มมากขึ้นเพื่อรองรับกับการกิจในระดับพื้นที่แต่ละแห่งที่มีขนาดพื้นที่ไม่ใหญ่มาก จำเป็นที่จะต้องใช้อุปกรณ์ที่มีความละเอียดและมีความทันสมัยสนับสนุนการจัดทำสภาพพื้นที่ป่าไม้ที่ดีกว่าในขณะนี้ อาทิ ภาพถ่ายทางอากาศ แต่ในปัจจุบันยังมีข้อจำกัดในประเด็นของความทันสมัยของข้อมูลภาพถ่ายทางอากาศ

กรมป่าไม้
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม